

KÄYPÄ HOITO -SUOSITUKSEN IMPLEMENTOINTISUUNNITELMA: PALLIATIIVINEN HOITO JA SAATTOHOITO

12.4.2018

IMPLEMENTOINNIN TAVOITTEET

Tähän kirjataan suositustyöryhmän **tavoitteet** toimintatapojen muutokselle. Kirjataan vähintään viisi asiaa, joissa kliinisen kokemuksen perusteella on epäsuhtaa suosituksen ja toiminnan välillä.

<p>1. Palliatiivisen hoidon linjaukset ja hoitosuunnitelma (advance care planning) tehdään ajoissa. Sen laatii hoitava lääkäri yhdessä pitkälle edennyttä ja kuolemaan johtavaa tai henkeä uhkaavaa sairautta sairastavan ja tarvittaessa tämän läheisten kanssa. Näin mahdollistetaan hyvä palliatiivinen ja elämän loppuvaiheen hoito.</p> <p>Hoitosuunnitelman tulee sisältää keskustelut ja kirjaukset sairauden vaiheesta, hoitomenetelmistä ja niiden tavoitteista, hoitolinjauksesta, hoidon rajauksista, hoidosta vastaavasta tahosta sekä potilaan toiveista ja peloista sairauden edetessä ja kuoleman lähestyessä.</p> <p>Suunnitelmasta on kuvattu muun muassa seuraavia hyötyjä</p> <ul style="list-style-type: none">
• potilaan toiveiden toteutumisen ja hoitotyytyväisyyden lisääntyminen
• läheisten henkisen kuormittuneisuuden väheneminen
• kirjattujen hoitotahtojen ja hoidon rajausten lisääntyminen
• vähentyneet elvytykset sekä sairaala- ja tehohoitojaksot elämän loppuvaiheessa
• kuoleminen todennäköisemmin omassa hoivayksikössä kuin sairaalassa
• lisääntynyt palliatiivinen hoito ja hoito saattohoitoyksiköissä.
<p>2. Saattohoitopotilaan kivun lääkehoidossa käytetään ensisijaisesti vahvoja opioideja. Tarvittaessa vaihdetaan antoreittiä ja käytetään muita erikoismenetelmiä. WHO:n kipuportaiden mukaisesta syöpäkivun hoidosta voitaneen tarvittaessa poiketa siirtymällä käyttämään suoraan vahvoja opioideja (B).</p> <p>Vahvat opioidit ovat tehokkaita syövän aiheuttaman kivun hoidossa (A).</p> <p>Vahvat opioidit ovat tehokkaita syöpäpotilaan läpilyöntikivun hoidossa (A).</p>
<p>3. Lääkkeettömillä hoidoilla, psykososiaalisin keinoin, voidaan helpottaa saattohoitopotilaan ahdistus- ja masennusoireita.</p> <p>Psyykkisen tuen järjestämisen osalta arvioidaan, riittääkö somaattiseen hoitoon kuuluva psyykinen tuki, tarvitaanko muita ammattiryhmiä (esim. sairaalapappi tai mielenterveystyön ammattilainen) vai konsultoidaanko psykiatrian erikoisalaa.</p>
<p>4. Delirium on saattohoitopotilailla yleinen oire, joka pyritään hoitamaan pääasiallisesti lääkkeettömin keinoin.</p> <p>Saattohoidossa deliriumin lääkehoito antipsykooteilla ilmeisesti lisää deliriumoireita ja aiheuttaa haittavaikutuksia (B).</p> <p>Ensisijaisesti suositellaan lääkkeettömiä deliriumin hoitokeinoja.</p>

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
Käypä hoito

SUOSITUKSEN SISÄLTÄMÄT IMPLEMENTOINNIN MATERIAALIT

Tähän kirjataan suosituksen materiaalit, jotka esitetään nettisivuilla oikeassa palstassa kohdassa ”Opi ja ota käyttöön”. Linkki voidaan tehdä esimerkiksi kaavioihin, taulukoihin, kuviin ja erilaisiin lisämateriaaleihin, kuten potilasohjeet, kaavakkeet, videot.

- Taulukko: Elämän loppuvaiheen hoitosuunnitelman keskeisiä asioita
- Taulukko: Pahoinvointilääkkeet, niiden annokset ja antoreitit; suositukset etiologian mukaan
- Taulukko: Vahvojen opioidien aloitusannoksia opioideja aikaisemmin käyttämättömillä potilailla

VIESTINTÄ JA NÄKYVYYS

Tähän kirjataan suurelle yleisölle suunnatut keskeiset viestit ja suunnitellut tiedottamiskanavat (tiedotustilaisuus, tiedote, päivitysuutinen, KH-uutiskirje, some).

Keskeiset viestit suurelle yleisölle

- Ajoissa tehdyt hoitolinjaukset ja hoitosuunnitelma (advance care planning) mahdollistavat hyvän palliativisen ja elämän loppuvaiheen hoidon.

Tiedottamiskanavat

- Tiedote julkaistaan Käyvän hoidon ja Duodecimin -kotisivuilla sekä Terveysportissa
- Some (Facebook, Twitter)
- KH-uutiskirje

KOULUTUKSET

Tähän kirjataan tiedossa olevat suunnitellut koulutukset (Otsikko, paikka, aika).

- Pohjolan lääkäripäivät 2018